

documente dedicat evenimentelor de la 23 august 1944 la Constanța și destinului contraamiralului Horia Macellariu, în anii ce au urmat.

Și dacă motive obiective m-au împiedicat să particip la acest impresionant volum de studii, îmi revine acum onoranta plăcere să îl prezint în rândurile ce urmează.

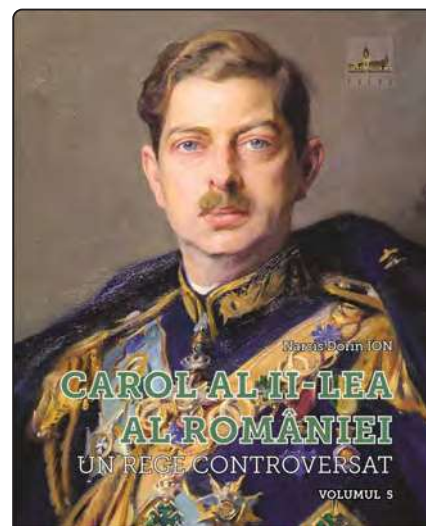
Volumul *Profesor universitar doctor Valentin Ciorbea, la 75 de ani. In Honorem. Raportul ucenicilor* s-a născut din dorința „ucenicilor”, foști doctoranzi ai domnului profesor, astăzi doctori, de a omagia cariera și personalitatea conducătorului lor de doctorat, așa cum au mărturisit chiar ei. Și dacă astfel de volume obișnuiesc, firește, să se concentreze pe elogierea personalității respective, trebuie să scoatem în evidență volumul de față, care se diferențiază radical. Profesorul Ciorbea a insistat ca, de această dată, să „accepte formula de raport al ucenicilor, pentru a-și pune în evidență propriile realizări”, pe care le consideră cu generozitate „mult mai importante decât ce am făcut eu pentru ei”.

Lucrarea, amplă și bine structurată, conține, deci, douăzeci și unu de studii, toate decurgând firesc din temele și preocupările cele mai importante ale doctoranzilor. Diversitatea lor, precum și complexitatea studiilor, arată temeinicia proiectelor doctorale, concretizate în susțineri cu succes a tezelor și, în unele cazuri, în apariția unor lucrări sub lumina tiparului. Nu vom intra în detalii în vederea enumerării tuturor contribuțiilor doctoranzilor, pentru că spațiul nu ne-ar permite consemnarea tuturor și nu am dori să-i văduvim pe unii sau pe alții de meritele care li se cuvin. Suficient este să afirmăm că cititorul va găsi, cu siguranță, cel puțin câteva subiecte care să-i suscite interesul, făcând acest volum atractiv pentru o gamă largă de pasionați ai istoriei.

În final, ne rămâne să-l felicităm pe profesorul Ciorbea pentru loialitatea și respectul insuflate „ucenicilor” și să-l asigurăm că exemplul lui de conștiinciozitate la „zidirea templului muzei Clio”, cum afirmă chiar dumnealui, va fi urmat fără îndoială!

Prof. univ. dr. Valentin CIORBEA

NARCIS DORIN ION - CAROL II AL ROMÂNIEI. UN REGE CONTROVERSAT, VOL. 1-5, EDITURA MAGIC PRINT, ONEȘTI, 2020, 2097 P.

Din bogata producție istoriografică a anului 2020, se detașează de departe ampla monografie, **Carol II al României. Un rege controversat**, realizată de harnicul istoric Narcis Dorin Ion.

Cele 5 volume sunt rodul a peste 23 de ani de trudă științifică a autorului, cunoscut de altfel în breasla istoricilor pentru multe cărți, studii și articole pe care le-a semnat, dar și pentru premiile obținute, mărturii ale recunoașterii valorii operei sale.

Autorul și-a construit valoroasa monografie dedicată lui Carol II pe o amplă documentare, în care a valorificat surse variate editate și inedite. Dat fiind imensul material cercetat, domnul Narcis Dorin Ion l-a structurat astfel încât cititorii să cunoască în detaliu viața tumultuoasă a regelui Carol II, din copilărie până la sfârșitul vieții, survenit în pribegie.

Volumul I (316 p.) cuprinde trei teme mari: *Copilăria și adolescența* (1893-1914); *Rătăcirile*

principe moștenitor (1914-1930); *Regele jucător* (1930-1932). Aceste teme sunt tratate detaliat pe 68 de subiecte. Autorul îl analizează pe Carol în familia regală, în contextul epocii, în viața privată și cea politică, până în 1932.

Al doilea volum (512 p.) este dedicat activității regelui Carol II între anii 1930-1938. Tomul este împărțit în două teme: *Regele constituțional* (1932-1938) și *Regele orgolios* (1930-1938). Autorul ne poartă prin meandrele domniei lui Carol pe parcursul a șapte ani.

Și aici subtemele sunt variate și bogate, în număr de 67.

Următorul tom, al treilea (304 p.), este dedicat anilor 1938-1939. Tema dominantă este *Regele dictator* (1938-1939). Prin cele 53 de subteme, cunoaștem regimul autoritar instaurat de Carol II, la 10 februarie 1938. Autorul pune în discuție problemele esențiale pentru înțelegerea implicării depline a regelui Carol II în politica și conducerea României.

Volumul al patrulea (432 p.) acoperă activitatea și viața lui Carol II de la detronare, în septembrie 1940, până în anul 1953, când a decedat în Portugalia. În secțiunea *Regele detronat* (1940), autorul ia în dezbatere problemele pe care suveranul le-a avut pe parcursul anului, până în 7 septembrie 1940, când a părăsit țara imediat după abdicare. În tema *Regele detronat* (1940) sunt tratate 33 de subteme, iar în a doua parte, *Regele pribeag* (1940-1953) 23 de subiecte, de la începutul exilului la deces, înmormântarea în Portugalia și reînhumarea în capela Mănăstirii Curtea de Argeș.

Ultimul tom, al cincilea (574 p.) este structurat pe trei secțiuni: *Regele soldat* (1930-1940), prezentată în 18 subteme; *Regele diplomat* (1930-1940), în 28 de subteme; *Regele ctitor* (1930-1940). Prin intermediul a 72 de subteme, autorul ne prezintă realizările regelui Carol II în domeniul culturii, învățământului, în calitate de constructor și inițiator al unor manifestări importante.

Ne vom opri puțin la acest volum, pentru că aduce în prim plan elemente mai puțin cunoscute din viața monarhului. Autorul amplei monografii urmărește cu atenție parcursul militar al lui Carol II. La 16 ani, a primit gradul de sublocotenent în anul 1909, iar pe cel de mareșal în 1930. Desigur,

realizările regelui Carol II în armată au început după Restaurație, în iunie 1930.

Pe baza surselor analizate, domnul Narcis Dorin Ion conchide că Suveranul a fost sprijinit și adulat mai ales în rândul tinerilor ofițeri. A devenit "proprietarul" mai multor regimente. A fost prezent la manevrele regale, pe care le-a urmărit și analizat. Pentru Aviație și Marină a arătat un interes special.

Aflăm că a primit Ordinul "Mihai Viteazul." Cavalerii respectivului Ordin le-a introdus în uniformă mantia albă și căciula asemănătoare celei purtate de Mihai Viteazul.

Domnul Dorin Narcis Ion îl prezintă pe Carol II la ceremonialele de avansare a absolvenților școlilor de ofițeri, de omagiere a eroilor neamului. S-a întâlnit cu efectivele mai multor regimente și a inaugurat monumente dedicate eroilor neamului.

Cu atenție, autorul relevă observațiile lui Carol II privind realitatea existentă în armată și dorința regelui de a reforma instituția. Autorul a introdus și date despre alocările bugetare în timpul domniei lui Carol II.

În secțiunea *Regele ctitor* (1930-1940), cititorul va găsi trei subiecte prin care autorul monografiei îl va introduce în relațiile lui Carol II cu Biserica Ortodoxă Română. Prima chestiune, intitulată *Regele investeste mari ierarhi ai țării* (pp. 284-296), aduce în atenție rolul suveranului în alegerea ierarhilor, participarea la întronizări și investiții. De fiecare dată, regele Carol II rostea o alocuțiune în care exprima poziția sa pentru locul și rolul Bisericii și al misiunii ierarhului.

Iubitor de carte, regele Carol II a decis realizarea unei noi traduceri a Bibliei (pp. 282-284). Și-au asumat responsabila misiune doi

importanți teologi ai epocii, Vasile Radu și Gala Galaction. Noua Biblie a fost tipărită în două ediții, în anul 1936 și 1938. Denumită *Biblia Regelui Carol II*, nu fără temei, a fost considerată un eveniment cultural de referință. Două au fost elementele caracteristice ale noii Biblii, Vechiul Testament tradus pentru prima dată în limba română după originalul ebraic și mai ales "înnoirea vocabularului" în consonanță cu nivelul evoluției limbii române.

Al treilea subiect, pe care autorul l-a denumit *Regele și biserica: Ctitorind și inaugurând catedrale ortodoxe* (pp. 299-313), este o reușită sinteză edificatoare asupra marilor catedrale ridicate în orașe din provinciile unite în anul 1918 și nu numai. La unele, regele Carol II apare ctitor, cum a fost Biserica Sfântul Dumitru din Craiova. Mai menționăm câteva: Catedrala Ortodoxă din Bălți (astăzi Republica Moldova), cu hramul "Sfinții Împărați Constantin și Elena", sfințită la 2 iunie 1935. Tot în 1935, s-a sfințit marea Catedrală de la Turda, unde Carol II și Mihai I, principe moștenitor, apar în tabloul votiv. Alte exemple pot fi regăsite de către cititor în paginile menționate.

Lectorul care parcurge impresionanta biografie a lui Carol II, realizată de domnul Narcis Dorin Ion, mai puțin avizat în problemele istoriei României în perioada interbelică, va rămâne cu o bogată informație privind viața și activitatea suveranului României. Pentru istorici, monografia de față nu poate fi apreciată decât la superlativ, întrucât este o reușită deosebită a autorului care ne-a dat o carte în 5 volume, absolut necesară cunoașterii personalității regelui Carol II și a epocii sale.

Domnul academician Răzvan Theodorescu, în *Cuvântul înainte*, fixează atât personajul cât și rolul

istoricului: „Un asemenea monarh, o asemenea domnie și un asemenea deceniu de istorie românească își merita mult așteptatul cronicar. El este Narcis Dorin Ion, iar roadele trudei sale cărturărești sunt impresionante.”

Împărtășim aprecierea distinsului academician Răzvan Theodorescu și invităm pe cei interesați la o frumoasă și interesantă lectură istorică.

Pr. Prof. univ. dr. Constantin
NECULA

PICĂTURA DE CARTE - O MONOGRAFIE CA UN ICONOSTAS DE LUMINĂ

Părintele prof. univ. dr. Constantin Necula, la Icoana Maicii Domnului, Făcătoare de minuni, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Zilele acestea m-am bucurat enorm de o revedere a Mănăstirii Dintr-Un Lemn. Nu. Nu am ajuns în raiul pământesc al vremii de acum, ci l-am dedus din cartea unui autor remarcabil, *Mănăstirea Dintr-un Lemn - Un complex monahal unic în România. Monografie istorică* (Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2020, 442 pg.), scrisă de prof.univ. dr. Ciorbea Valentin.

Valoarea volumului - monumental, de altfel - vine și din editarea sa în ediție bilingvă (română/engleză), traducerea aparținând Nicoletei Stanca - conferențiar al Facultății de Litere a Universității „Ovidius” din Constanța, unde activează și autorul volumului acestuia - care adaugă deschidere culturală unui volum-mărturie, amplu și construit cu forța unei construcții de meta-text autentic.

O colaborare instituțională între

Academia Oamenilor de Știință din România și Arhiepiscopia Râmnicului, în cadrul Centrului de Cercetare a conlucrării Bisericii cu Armata „General Paul Teodorescu” - al cărui Director autorul volumului este - ne aduce dinainte, nu doar pe masa de lectură, ci parcă și în iconostasul de valori pentru care merită să ne asumăm mereu Ortodoxia românească, o bijuterie evadată din livresc spre Cerul istoriei autentice, un izvor de cultură istoriografică fără de care, cred, nu mai putem scrie de acum Istoria Bisericii noastre.

Cântărit și distins, autorul propune o gândire monografică marcată de o iconologie de susținere de mare valoare, tiparul - executat de Centrul Tehnic-Editorial al Armatei - fiind în acord total cu frumusețea scriiturii, cu adâncimea și lumina din el. *Un Cuvânt-Înainte* (semnat de Ioan I. Solcanu, la 5

februarie 2020, pp. 14-17) și un *Preambul* (semnat de autor în decembrie 2019, pp. 18-25) deschid această partitură la două mâini (română-engleză) a prezenței Mănăstirii Dintr-un Lemn, efigie de cultură și voință în Hristos a Olteniei, mănăstire a Aviației și Marinei de 80 de ani și, recent, a Brigăzii 30 de Gardă „Mihai Viteazul”, semnul rezistenței creștine a unui popor îndelung răstignit ideologic și niciodată părăsit de Dumnezeu.

Veți parcurge cu bucurie capitole de viață și istorie: *Cap. I: La început a fost legenda* (Stejarii seculari din Frâncești; Biserica dintr-un lemn; Icoana Maicii Domnului cu pruncul - „inima” Mănăstirii Dintr-un Lemn; Minunile Icoanei Maicii Domnului cu Pruncul, pp. 27- 90); *Cap. II. Mănăstirea Dintr-un Lemn între anii 1634- 1863* (Primele testimonii